

Ár 2012, þriðjudaginn 17. apríl, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Guðlaug B. Ólafsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 109/2011**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 14. desember 2011, með kvörtun lögmanns sóknaraðila, dagsettri 14. desember 2011. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 21. desember 2011, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör bárust ekki frá varnaraðila.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 17. apríl 2012.

II.

Málsatvik.

Þann 6. mars 2007 var veðskuldabréf nr. X, að fjárhæð kr. 3.400.000 gefið út af A, og B, til FF. Fasteignin C, var sett að veði á 2. veðrétti. Þá tókst sóknaraðili á hendur sjálfskuldarábyrgð á láninu. Sóknaraðili skrifaði undir veðskuldabréfið.

Þann 5. mars 2007 hafði skjalið „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga X“ verið undirritað af sóknaraðila og lántaka. Þar kom fram að tegund láns væri skuldabréf að fjárhæð kr. 3.400.000, greiðandi væri A og ábyrgðarmaður væri sóknaraðili. Hakað var við „nei“ við spurningu um að meira en helmingi yrði varið til greiðslu á skuldum greiðanda eða annarra hjá F. Sjálfskuldarábyrgðaraðili staðfesti það með undirritun sinni að hann hefði fengið og kynnt sér bækling F um sjálfskuldarábyrgðir. Sóknaraðili hakaði „nei“ við spurningu um hvort hann óskaði eftir að greiðslugeta greiðanda yrði metin, og setti upphafsstafi sína við. Þá var hakað við valmöguleikann greiðslumat séð og upphafsstafir sóknaraðila settir við. Þá var tekið fram að niðurstaða greiðslumats benti til að greiðandi gæti efnt skuldbindingar sínar.

Þann 12. mars 2010 var gerð skilmálabreyting á skuldabréfinu. Afborgunum á höfuðstól, vöxtum og verðbótum var frestað frá og með síðasta greidda gjalddaga 5. febrúar 2010. Eftirstöðvar lánsins skyldu greiðast með 205 afborgunum á 1 mánaða fresti í fyrsta sinn 5. mars 2013.

Þann 16. nóvember 2011 kallaði starfsmaður umboðsmanns skuldara fyrir hönd sóknaraðila eftir gögnum sem sýndu að greiðslumat hefði verið staðfest af aðalskuldara og kynnt ábyrgðarmanni. Nokkur tölvupóstsamskipti áttu sér stað á milli starfsmanns umboðsmanns skuldara og varnaraðila. Með tölvupósti varnaraðila, dagsettum 30. nóvember 2011, lýsti F því yfir að hann teldi sig hafa uppfyllt allar skuldbindingar sínar gagnvart greiðslumat og léti því ábyrgðina standa.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 14. desember 2011.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila til tryggingar skuldabréfi nr. X, útgefnu 6. mars 2007, af A og B verði felld úr gildi.

Sóknaraðili vísar í fyrsta lagi til þess að ekki sé að sjá af gögnum málsins að sóknaraðili hafi skrifað undir sem sjálfskuldarábyrgðaraðili á skuldabréfið sjálft. Verði þá þegar að telja að hann hafi aldrei samþykkt að takast á hendur umrædda sjálfskuldarábyrgð. Verði ekki fallist á þetta vísar sóknaraðili til þess að F hafi ekki staðið við skyldur sínar samkvæmt samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, þ.e. að fram fari greiðslumat á skuldara sem ábyrgðarmanni sé sannanlega kynnt áður en hann tekst á hendur ábyrgðina, sbr. 3. gr. samkomulagsins. Ennfremur hafi F ekki staðið við upplýsingaskyldu sína skv. ákvæðum 4. gr. samkomulagsins.

Með vísan til framangreinds sem og 36. gr. laga nr. 7/1936 um sammingsgerð, umboð og ógilda löggæringa beri að ógilda umrædda sjálfskuldarábyrgð og fella hana niður.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili svaraði ekki kvörtun sóknaraðila. Nefndin fór fram á að fá afhent afrit af skuldabréfi nr. X frá varnaraðila. Varnaraðili varð við beiðninni þann 23. mars 2012.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að gildi sjálfskuldarábyrgðar sóknaraðila á skuldabréfi nr. X, útgefnu 6. mars 2007.

Sóknaraðili vísaði til þess að ekki væri að sjá af skuldabréfinu að hann hefði skrifað undir sjálft skuldabréfið. Með gögnum þeim sem bárust frá varnaraðila þann 23. mars 2012 er ljóst að sóknaraðili skrifaði undir skuldabréfið. Í annan stað hélt sóknaraðili því fram að varnaraðili hefði ekki staðið við skyldur sínar samkvæmt samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga.

Samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dagsett 1. nóvember 2001, tekur m.a. til þess þegar einstaklingur gengst í sjálfskuldarábyrgð, sbr. 2. gr. samkomulagsins. Samkvæmt 3. gr. samkomulagsins er fjármálafyrirtæki skylt að meta greiðslugetu greiðanda nema ábyrgðarmaður óski sérstaklega eftir því með skriflegum hætti að svo verði ekki gert. Fjármálafyrirtæki er þó ávallt skylt að greiðslumeta skuldara þegar ábyrgð ábyrgðarmanns á skuldum viðkomandi skuldara nemur meira en kr. 1.000.000. Samkvæmt 3. mgr. 4. gr. samkomulagsins skal tryggt að ábyrgðarmaður geti kynnt sér niðurstöðu greiðslumats áður en hann gengst í

ábyrgðina, enda liggi fyrir að greiðandi hafi samþykkt það. Bendi niðurstaða greiðslumats til þess að greiðandi geti ekki efnt skuldbindingar sínar, en ábyrgðarmaður óskar eftir að lán verði veitt engu að síður, skal staðfesta það skriflega.

Ekki hafa verið lögð fram gögn sem sýna fram á að mat á greiðslugetu skuldara hafi farið fram þegar skuldabréf nr. X var gefið út. Samkvæmt 3. mgr. 3. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga var varnaraðila skylt að meta greiðslugetu lántaka, A og B, enda var skuldabréfið að fjárhæð kr. 3.400.000. Ekki verður talið að það fullnægi þessari skyldu að sóknaraðili hafi hakað við að hann óskaði eftir að mat á greiðslugetu skuldara yrði ekki framkvæmt á skjalinu „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga X“. Verður varnaraðili að bera hallann af því að slíkt greiðslumat fór ekki fram og þar með hvort sóknaraðili hefði eftir sem áður gengist í ábyrgð fyrir A og B, eftir að hafa kynnt sér matið.

Í ljósi framangreinds verður að telja að rétt sé að ógilda ábyrgð sóknaraðila á skuldabréfi nr. X, með vísan til 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila, M á skuldabréfi nr. X, útgefnu af A og B, er ógild.

Reykjavík, 17. apríl 2012

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðlaug B. Ólafsdóttir